

Dosarul nr. 3ra-462/19

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Central (judecător V. Hrapacov)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (judecători G. Colev, L. Caraianu și A. Curdov)

ÎNCHEIERE

17 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Primarul s. Bugeac,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată
depusă de Svetlana Scurtul împotriva Primarului s. Bugeac cu privire la
recunoașterea ilegalității refuzului de a efectua recalcularea impozitului pe bunurile
imobile, obligarea de a efectua recalcularea impozitului pe bunurile imobile,
repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Comrat, prin care
a fost admis apelul declarat de Primarul s. Bugeac, s-a casat parțial hotărârea din
07 mai 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, și s-a emis o nouă hotărâre în
această parte,

c o n s t a t ă:

La 06 octombrie 2017, Svetlana Scurtul a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Primarului s. Bugeac cu privire la recunoașterea ilegalității
refuzului Primarului s. Bugeac de a efectua recalcularea impozitului pe bunurile
imobile amplasate pe str. I. Xxxx nr. 17, s. Bugeac, UTA Găgăuzia, cu nr.
cadastrale xxxx.116, xxxx.116.01 și xxxx.117, pentru perioada anilor 2012-2017,
obligarea Primarului s. Bugeac de a efectua recalcularea impozitului pe bunurile
imobile amplasate pe str. I. Xxxx nr. 17, s. Bugeac, UTA Găgăuzia, cu nr.
cadastrale xxxx.116, xxxx.116.01 și xxxx.117, pentru perioada anilor 2012-2017,
repararea prejudiciului moral în sumă de 5 000 lei și încasarea cheltuielilor de
judecată (f.d. 1-3).

În motivarea acțiunii, reclamanta Svetlana Scurtul a relatat că este
proprietara casei și a terenului de pământ aferent, amplasate pe str. I. Xxxx nr. 17,
s. Bugeac, UTA Găgăuzia, cu nr. cadastrale respective xxxx.116 și xxxx.116.01,
cât și a grădinii amplasate la aceeași adresă, cu nr. cadastral xxxx.117.

Reclamanța a susținut că în conformitate cu art. 278 alin. (1) din Codul fiscal, bunurile imobile nominalizate sunt obiecte ale impunerii fiscale, impozitul urmând a fi calculat de către serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale al Primăriei s. Bugeac, în acord cu prevederile art. 281 alin. (1) din Codul fiscal.

Reclamanta a indicat că în contradicție cu prevederile art. 4 din Legea nr. 1056 din 16 iunie 2000 pentru punerea în aplicare a titlului VI din Codul fiscal și cu deciziile Consiliului s. Bugeac, prin care a fost stabilită cota maximă a impozitului pe bunuri imobile, în perioada anilor 2012-2017, serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale al Primăriei s. Bugeac greșit a calculat impozitul pe bunurile imobile cu nr. cadastrale xxxx.116, xxxx.116.01 și xxxx.117.

Reclamanta a specificat că în loc să aplice cota de impozitare pentru terenurile de pământ din intravilanul localităților de 1 leu pentru fiecare metru pătrat și cota de impozitare pentru bunurile imobile cu destinație locativă de 1 leu pentru fiecare metru pătrat și 0, 1% din baza impozabilă a bunurilor imobile, în perioada anilor 2012-2017, Primăria s. Bugeac eronat a aplicat cota de impozitare pentru bunurile imobile cu altă destinație decât cea locativă sau agricolă, care este de 0, 3% din baza impozabilă a bunurilor imobile.

Astfel, reclamanta a relevat că la 15 august 2017, în scopul înlăturării încălcărilor admise, s-a adresat la Primăria s. Bugeac cu cerere privind recalcularea impozitului pe bunurile imobile amplasate cu nr. cadastrale xxxx.116, xxxx.116.01 și xxxx.117, pentru perioada anilor 2012-2017, cererea fiind respinsă prin răspunsul nemotivat și ilegal al Primarului s. Bugeac din 21 august 2017, pe care l-a recepționat la data de 07 septembrie 2017.

Reclamanta a notat că acțiunile Primarului s. Bugeac de ignorare și încălcare a drepturilor reclamantei au dus la cauzarea prejudiciului moral, estimând că suma de 5 000 lei este suficientă pentru repararea suferințelor psihice pricinuite, în temeiul art. 25 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 și al art. 1398 alin. (1) și 1422 alin. (1) din Codul civil.

Prin hotărârea din 07 mai 2018 a Judecătorei Comrat, sediul Central, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Svetlana Scurtul împotriva Primarului s. Bugeac cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului de a efectua recalcularea impozitului pe bunurile imobile, obligarea de a efectua recalcularea impozitului pe bunurile imobile, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată. S-a recunoscut drept ilegal refuzul Primarului s. Bugeac de a efectua recalcularea impozitului pe bunurile imobile amplasate pe str. I. Xxxx nr. 17, s. Bugeac, UTA Găgăuzia, cu nr. cadastrale xxxx.116, xxxx.116.01 și xxxx.117, pentru perioada anilor 2012-2017. S-a obligat Primarul s. Bugeac de a efectua, în baza cotelor stabilite ale impozitului pe bunurile imobile, recalcularea impozitului pe bunurile imobile amplasate pe str. I. Xxxx nr. 17, s. Bugeac, UTA Găgăuzia, cu nr. cadastrale xxxx.116, xxxx.116.01 și xxxx.117, pentru perioada anilor 2012-2017. S-a încasat, în beneficiul Svetlanei Scurtul, din contul Primarului s. Bugeac, prin intermediul bugetului local al s. Bugeac, suma de 1 000 lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral. În rest, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată (f.d. 60-65).

La 06 iunie 2018, Primarul s. Bugeac a declarat apel împotriva hotărârii din 07 mai 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Central (f.d. 59).

Prin decizia din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Comrat, a fost admis apelul declarat de Primarul s. Bugeac și s-a casat hotărârea din 07 mai 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, în partea obligării Primarului s. Bugeac de a efectua recalcularea impozitului pe bunurile imobile amplasate pe str. I. Xxxx nr. 17, s. Bugeac, UTA Găgăuzia, cu nr. cadastrale xxxx.116, xxxx.116.01 și xxxx.117, pentru anul 2012, și a încasării în beneficiul Svetlanei Scurtul, din contul Primarului s. Bugeac, prin intermediul bugetului local al s. Bugeac, a sumei de 1 000 lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral. S-a emis o nouă hotărâre în această parte, prin care a fost respinsă ca tardivă pretenția Svetlanei Scurtul cu privire la obligarea de a efectua recalcularea impozitului pe bunurile imobile pentru anul 2012 și ca neîntemeiată pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral (f.d. 97-103).

În consolidarea soluției emise, instanța de apel a reținut că serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale al Primăriei s. Bugeac greșit a calculat impozitul pe bunurile imobile cu nr. cadastrale xxxx.116, xxxx.116.01 și xxxx.117, care aparțin cu drept de proprietate Svetlanei Scurtul, deoarece după cum rezultă din extrasele din Registrul bunurilor imobile, bunurile imobile nominalizate nu au altă destinație decât cea locativă sau agricolă, ceea ce face inaplicabile prevederile art. 280 alin. (1) lit. b) din Codul fiscal, care stabilesc cota impozitului pe bunuri imobile cu altă destinație decât cea locativă sau agricolă de 0, 3% din baza impozabilă a acestora.

Aici, instanța de apel a concluzionat că serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale al Primăriei s. Bugeac eronat s-a bazat pe informația cu privire la destinația bunurilor imobile cu nr. cadastrale xxxx.116, xxxx.116.01 și xxxx.117, cuprinsă în baza de date a Serviciului Fiscal de Stat, în condițiile în care informația respectivă contravine informației din Registrul bunurilor imobile, iar Svetlana Scurtul nu poartă răspundere pentru aceste contradicții.

Totodată, instanța de apel a reținut faptul că Primarul s. Bugeac întemeiat a invocat tardivitatea pretenției reclamantei Svetlana Scurtul privind obligarea Primarului s. Bugeac de a efectua recalcularea impozitului pe bunurile imobile amplasate pe str. I. Xxxx nr. 17, s. Bugeac, UTA Găgăuzia, cu nr. cadastrale xxxx.116, xxxx.116.01 și xxxx.117, pentru anul 2012.

În ceea ce privește pretenția Svetlanei Scurtul privind repararea prejudiciului moral în sumă de 5 000 lei, instanța de apel a conchis că Svetlana Scurtul nu a prezentat probe în acest sens.

La 22 noiembrie 2018, Svetlana Scurtul a declarat recurs împotriva deciziei din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Comrat (f.d. 122-123).

Prin încheierea din 27 februarie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost considerat inadmisibil recursul declarat de Svetlana Scurtul (f.d. 143-146).

La 06 decembrie 2018, Primarul s. Bugeac a declarat, prin intermediul oficiului poștal, recurs împotriva deciziei din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel

Comrat, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 07 mai 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, precum și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Svetlana Scurtul (f.d. 148; 149).

În motivarea recursului, recurentul Primarul s. Bugeac a susținut că atunci când locuitorilor s. Bugeac li se expediază avizele de plată a impozitului pe bunurile imobile, autoritatea publică locală se bazează pe informația de pe pagina web a Serviciului Fiscal de Stat, www.fisc.md, or anume Serviciul Fiscal de Stat deține informația referitoare la proprietarii bunurilor imobile, valoarea bunurilor imobile, și anume programa organului fiscal calculează cuantumul impozitului pe bunurile imobile.

Astfel, recurentul consideră că Svetlana Scurtul urma să se adreseze către Serviciul Fiscal de Stat cu solicitarea de a modifica informația pe care o deține organul fiscal, de care s-a ghidat autoritatea publică locală.

În final, recurentul a relevat că luând în considerare că Svetlana Scurtul a depus cererea de chemare în judecată la 06 octombrie 2017, aceasta a omis și termenul de înaintare a pretenției privind obligarea Primarului s. Bugeac de a efectua recalcularea impozitului pe bunurile imobile amplasate pe str. I. Xxxx nr. 17, s. Bugeac, UTA Găgăuzia, cu nr. cadastrale xxxx.116, xxxx.116.01 și xxxx.117, pentru perioada anilor 2013-2014.

La 27 martie 2019, a parvenit o referință din numele Svetlanei Scurtul, cu solicitarea de a considera drept inadmisibil recursul declarat de Primarul s. Bugeac împotriva deciziei din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Comrat (f.d. 173-175).

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate, rezultă că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului prin prisma prevederilor art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică potrivit reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei

integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Luând în considerare că la 06 decembrie 2018, recurentul Primarul s. Bugeac a declarat recurs împotriva deciziei din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Comrat, adică în termen de mai puțin de 2 luni de la data pronunțării dispozitivului deciziei contestate, completul consideră că recurentul Primarul s. Bugeac s-a încadrat în termenul de declarare a recursului prevăzut la art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În afară de aceasta, completul evidențiază că decizia recurată a fost publicată pe portalul instanțelor naționale de judecată la 14 noiembrie 2018.

Examinând temeiurile recursului declarat de Primarul s. Bugeac, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil, din următoarele raționamente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Respectiv, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Primarul s. Bugeac se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsidiar, se menționează că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ accentuează că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma

probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Însă din recursul declarat de Primarul s. Bugeac, nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa, a constatat că dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare, depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective. Trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei hotărâre din 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1)-(1¹) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului se plasează pe pagina web a Curții Supreme de Justiție la data emiterii și se transmite tuturor participanților la proces și reprezentanților acestora.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Primarul s. Bugeac nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Primarul s. Bugeac împotriva deciziei din 01 noiembrie 2018 a Curții de Apel Comrat, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Scurtul împotriva Primarului s. Bugeac cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului de a efectua recalcularea impozitului pe bunurile imobile, obligarea de a efectua recalcularea impozitului pe bunurile imobile, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan